

Ἐκ συμφυρ. τοῦ ἐπιθ. γ κ ό γ κ α ς καὶ τοῦ οὐσ. γ κ λ ά β α.

Ἀνόητος ἔνθ' ἄν. β) Τυφλὸς ἔνθ' ἄν.

γκοζέρω ἡ, ἐνιαχ. goζέρω Κέρκ. (Αὐχινόν. Καρουσ. Κασσιόπ. Περούλ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Γηρασμένον πρόβατον ἄνω τῶν πέντε ἐτῶν ἔνθ' ἄν.

γκοζονερίτσα ἐνιαχ. goζονερίτσα Κέρκ. (Κάβ. Σιν.) Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὸ φυτὸν Αἰγίλωψ ὁ φοειδῆς (Aegilops ovata) τῆς οἰκογ. τῶν Ἀγρωστιδῶν (Gramineae) ἔνθ' ἄν. Συνών. ἀ γ ρ ι ό σ τ α ρ ο, ἀ γ ρ ι ό σ τ α χ υ, μα κ ρ ο γ έ ν ι, σα κ κ ο τ ρ έ π η ς, σ ι δ ε ρ ό σ τ α ρ ο, τ ρ υ π ο σ ά κ κ η ς.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Goζονερίτσα καὶ ὡς τοπων. Κέρκ.

γκόλια ἐπίρρ. Μακεδ. (Βλάστ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι ο ς.

Ματαίως: Γκόλια τοῦ κουσεύς (= εἰς μάτην τρέχεις, ματαιοπονεῖς). Συνών. ἄ δ ι κ α 2β, ἀ ν ώ φ ε λ α, ἄ σ κ ο π α, μ ά τ α ι α.

γκολιαβάκι τό, ἐνιαχ. γκολιαβάκ' Μακεδ. (Βελβ. Κοζ.)

Ὑποκορ. τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι α β ο ς, διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά κ ι.

Κάθε τι τὸ γυμνὸν καὶ ἐπὶ πτηνῶν οἱ νεοσσοὶ ἔνθ' ἄν.: Ξέρον μιὰ φουλιά μὲ ἐξ γκολιαβάκια. Βελβ.

γκολιαβάρι τό, ἐνιαχ. γκολ'φάρ' Μακεδ. (Βραχοπλ. Ἐράτυρ.) γκολιαφάρ' Μακεδ. (Βλαστ.) γκολ'φάρ' Μακεδ. (Βλάστ.) γκουρφάρ' Μακεδ. (Ζουπάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι α β ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ρ ι.

1) Νεοσσός, ὡς ὢν γ κ ό λ ι ο ς (= γυμνός, ἄπτερος), ἔνθ' ἄν. Συνών. γ κ ο λ ι α β ά κ ι, γ κ ο λ ι α β α ρ ο ύ δ ι, γ κ ο λ ι α β ο ύ δ ι, γ κ ό λ ι κ ο ς 2. 2) Μεταφ. ὁ μικρὸς καὶ ἄπειρος ἄνθρωπος Μακεδ. (Βλάστ.)

γκολιαβαριά ἡ, ἐνιαχ. γκολιουμπαριά Θράκ. (Καρωτ.) γκολουμπαριά Μακεδ. (Λαγκαδ.) γκολ'μπαριά Μακεδ. (Δρυμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ο λ ι ά β α ρ ο ς, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. κ ο υ λ ό μ π α ρ ο ς.

Γυμνότης ἔνθ' ἄν.: Πάρ' τοῦ σιάλι μ', μουρή, νὰ σκιπάρης ντ' γκολουμπαριά σ' Μακεδ. (Λαγκαδ.) Ποῦ ν' γκολ'μπαριά τ' τό παθι Μακεδ. (Δρυμ.)

γκολιαβαρίζω ἐνιαχ. γκολουμπαρίζω Μακεδ. (Δρυμ. Ἐπανομ. Λαγκαδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ο λ ι ά β α ρ ο ς.

Γυμνῶνω ἔνθ' ἄν.: Τί, μουρή, γκολουμπαρίσ'κεις ἔτ'σ' πλιά; Μακεδ. (Λαγκαδ.) Οὔλα τὰ κουρ'τσούδια τώρα, γλέπ'ς, γιέ μ', γκολουμπαρίσ'κανι κί βγαίνουν 'ς τὸν κόσμον Μακεδ. (Ἐπανομ.)

γκολιαβάρικος ἐνιαχ. γκολιουβάρ'κους Μακεδ. (Πόρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ο λ ι ά β α ρ ο ς.

Ἡ γυμνόλαιμος ὄρνις. Συνών. βλ. γ κ ό λ ι α β ο ς Α3, γ λ ε ι φ τ ο λ α ί μ η ς.

γκολιάβαρος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκολιόμπαρους Θράκ. (Καρωτ.) γκολόμπαρους Θράκ. (Ὀρτάκ.) Μακεδ. (Ἀρέθους. Νιγρίτ.) γκολιόμπαρους Μακεδ. (Σιτοχ.) γκολόμπαρους Μακεδ. (Ἀσσηρ. Ἐπανομ. Νιγρίτ.) γκολόμπαρους Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ'λόμπαρους Μακεδ. (Δρυμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι α β ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -α ρ ο ς.

1) Γυμνός, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν φορεῖ ἐνδύματα Θράκ. (Καρωτ. Ὀρτάκ.) Μακεδ. (Ἀσσηρ. Δρυμ. Ἐπανομ. Νιγρίτ. Χαλκιδ.): Ἀι μέσα, γκολόμπαρου! Ἀι κί βάλι κανιένα φιστάν' Μακεδ. (Ἐπανομ.) Συνών. βλ. γ κ ό λ ι ο ς 1. β) Ἀδενδρος τόπος Μακεδ. (Σιτοχ.): Ἰκεῖ 'ς τοῦ γκολιόμπαρου μέρους πῆγ' ἡ ἀγέλ'. 2) Πτηνὸν τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει πτέρωμα εἰς τὸν λαιμὸν Μακεδ. (Ἀρέθους.) Συνών. βλ. γ κ ό λ ι α β ο ς Α3, γ λ ε ι φ τ ο λ α ί μ η ς.

γκολιαβαρούδι τό, ἐνιαχ. γκολιβαρούδ' Μακεδ. (Ριζώματ.) γκολιφαρούδ' Α. Ρουμελ. (Μέγα Μοναστήρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ο λ ι ά β α ρ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ δ ι.

Γ κ ο λ ι α β ά ρ ι 1, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.

γκολιαβιά ἡ, ἐνιαχ. γκολιαβιά Θεσσ. (Κρυόβρ. Σουκαμν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι α β ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ά.

Γύμνια ἔνθ' ἄν.: Ἰκεῖ 'ς τ' θάλασσα νὰ πᾶς νὰ δῆς γκολιαβιά. Θεσσ. (Κρυόβρ.)

γκολιαβίδι τό, ἐνιαχ. γκολιαβίδ' Μακεδ. (Βροντ.) ἡ γκολιαβίδ' Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι α β ο ς καὶ τῆς καταλ. -ί δ ι.

1) Ἀπτερος εἰσέτι νεοσσός Μακεδ. (Βροντ.) Συνών. εἰς λ. γ κ ο λ ι α β ά ρ ι. 2) Ξύλα λεπτά καὶ ξηρά Μακεδ. (Καταφύγ.): Σήμωρα ἔκουφα κάτ' ξύλα ὅλα ἀγκολιαβίδια.

γκολιαβίτης ἐπίθ. ἄμάρτ. γκολιουφίτ'ς Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι α β ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ί τ η ς.

Φαλακρός. Συνών. γ κ ό λ ι ο ς 2.

γκολιαβίτικος ἐπίθ., ἄμάρτ. γκολιουφίτ'κους Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ο λ ι α β ί τ η ς καὶ τῆς καταλ. -ι κ ο ς. Γ κ ο λ ι α β ί τ η ς, τὸ ὅπ. βλ.

γκόλιαβος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκόλιαβους Α. Ρουμελ. (Καβακλ. Μέγα Μοναστήρ. Σιναπλ.) Θεσσ. (Ἀετόλοφ. Κρυόβρ. Σταυρ.) Θράκ. (Σουφλ.) Μακεδ. (Βελβ. Βόιον. Γαλατ. Δαμασκ. Δασοχώρ. Δάφν. Δεσκάτ. Δοξάτ. Δρυμ. Ἐπανομ. Ἐράτυρ. Θεσσαλον. Καταφύγ. Κίτρ. Κοζ. Λόφ. Μελίκ. Μοσχοπόταμ. Πεντάπολ. Ριζώματ. Σιάτ.) ἀγκόλιαβους Μακεδ. (Καταφύγ.) γκόλαβους Θεσσ. γόλαβους Θεσσ. γκόλιβους Θεσσ. (Κακοπλεύρ.) ἀγκόλαβους Μακεδ. (Καταφύγ.) γκούλιαμπους Μακεδ. (Καστορ.) γκολιβός Θράκ. (Καρωτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκόλιος* καὶ τῆς σχετλιαστικῆς παραγωγ. καταλ. -αβος, ἄν μὴ ἄπ' εὐθείας ἐκ τοῦ Σλαβ. *golovr*, διὰ τὸ ὅπ. βλ. G. Meyer, Neugr. Stud. 2, 23.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ τελείως γυμνός, ὁ ἀπεψιλωμένος, ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων, ἀντικειμένων Α. Ρουμελ. (Καβακλ. Μέγα Μοναστήρ. Σιναπλ.) Θεσσ. (Κρυόβρ. κ.ά.) Θράκ. (Καρωτ. Σουφλ.) Μακεδ. (Βελβ. Βόιον, Γαλατ. Δαμασκ. Δασοχώρ. Δάφν. Δεσκάτ. Δοξᾶτ. Ἐπανομ. Ἐράτυρ. Θεσσαλον. Καταφύγ. Κοζ. Λόφ. Μελίκ. Μοσχοπόταμ. Πεντάπολ. Ριζώματ. Σιάτ.): *Τ' ἄφ'κι τοὺν πιδί τ'ς κὶ γυρνάει γκόλιαβον* 'ς τοὺν δρόμον Σιναπλ. *Μαρή, τί κακὸ εἶναι αὐτὸ ἢ Λιουνίδας νὰ δῇ τοὺν παπποῦ τοῦ Γιαννώτα γκόλιαβον* 'ς τοὺν λάκκον τοὺν τρανὸ νὰ πλιέριτι; Κρυόβρ. *Πρέπ' 'ς τοὺν γνέσ'μον προῦτα ν' ἀναπχιᾶς, γιὰ νὰ μὴ 'πουμεῖν' ἢ ἄντρας σ' γκόλιαβους* Σουφλ. *Τοὺ γουμάρ' γνέ'σιν τοὺν σαμάρ', ἔρρ'ξιν τοὺν φουρτίο τ' κὶ λεύτιρον κὶ γκόλιαβον* 'ν ἀγκάλιασιν μὴ τὰ μπρουστ'νά τ' τ' γουμάρα Γαλατ. *Νὰ μ' δώης τοὺν βρακί μ', νὰ μὴ γυρίζουν γκόλιαβους* Καταφύγ. *Τ'ς ἐπιασαν κιὰ τ'ς δυὸ μέσ' 'ς τὸν ρουντὰ ἀγκόλιαβ'* αὐτόθ. *Πααίνουμι* 'ς τοὺν θέγιατρον κὶ βλέπουμι γκόλιαβις, μόν' 'ς τοὺν τσιτσι (μόν' = μόνον, τσιτσι = κρέας, σὰρξ) Κοζ. || Παροιμ. *Οὐ γύφτους ἔμαθιν γκόλιαβους κὶ ἀντρέπιτι ντυμένους* (ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ προσαρμωθοῦν εἰς καλῦτερον τρόπον ζωῆς) Μακεδ. Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαχ. ἐνιαχ. || Αἰνιγμ.

Χάσκ' οὐ μάλλιαρους νὰ σέβ' οὐ γκόλιαβους (κάλτσα καὶ πόδι) πολλαχ. Συνών. *γδυτός, γκόλιος Α1α, γυμνός, ζάρκος, ξεζάρκωτος, ξεμπέλτισωτος, ξέντυτος, τσίτσιδος*.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τύπ. Ἀγκόλιαβους Μακεδ. (Καταφύγ.) *Γκόλιαβ' Ράχ'* Μακεδ. (Ἐράτυρ.)

Β) Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη πτερὰ, ἄπτερος, ἐπὶ πτηνῶν Θράκ. (Σουφλ.) Μακεδ. (Δρυμ. Κίτρ.). 2) Φαλακρὸς Α. Ρουμελ. (Μέγα Μοναστήρ.): *Αὐτὸς ἔχ' γκόλιαβον κιφάλ'*. Συνών. *γκόλιος 2*. 3) Γυμνόλαιμος ὄρνις - ἀλέκτωρ Α. Ρουμελ. (Μέγα Μοναστήρ.) Θεσσ. (Ἀετόλοφ. Κακοπλεύρ. Σταυρ.) Μακεδ. (Κοζ.): *Τὰ γκόλιβα κονκουτσέλια εἶναι γκόλιβα* 'ς τοὺν λιμό τ'ς (κονκουτσέλια = πετεινοί) Κακοπλεύρ. Συνών. *γκολιάβαρος 2, γκόλιος Α3, γκολιαβάρικος 2, γκολιανάρικος 2, γκολιανός, γλαρολαίμης, γλειφτολαίμης, γυμνολαίμης, ζορολαίμης*. 4) Ὡς οὖς, λεῖμαξ Α. Ρουμελ. (Σιναπλ.) Μακεδ. (Σιάτ.) Συνών. βλ. εἰς λ. *γκόλιαρος 4*. **Β)** Νεογέννητον κονίκλου Μακεδ. (Κοζ.)

Β) Μεταφ. 1) Πτωχὸς Μακεδ. (Βόιον, Σιάτ.) Συνών. *ἀβράκωτος 1, ἀδέκαρος, ἀπένταρος, ἀχρήματος, θεόφτωχος, μπατίρης, ξεβράκωτος, ξεπαρδιασμένος, πεντάφτωχος, φτωχός*. 2) Γυνὴ ἀκάθαρτος Μακεδ. (Καστορ.) Συνών. *ἀνοικοκύρευτη* (βλ. *ἀνοικοκύρευτος 1*), *βρώμα*, (βλ. *βρώμος 1*), *μουρντάρα, τσαπατσούλα*.

γκολιαβούδι τό, ἐνιαχ. *γκουλιαβούδ'* Θράκ. (Σουφλ.) *κολιαβούδ'* Θράκ. (Μέτρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκόλιαβος* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούρι.

Ἄπτερος νεοσσός Θράκ. (Μέτρ.) Συνών. εἰς λ. *γκολιάρει 1*. **Β)** Τὸ τελείως ἄτριχον νεογέννητον μωρὸν Θράκ. (Σουφλ.) κ.ά.

γκολιαβούρι τό, ἐνιαχ. *γκουλιαβούρ'* Μακεδ. (Ριζώματ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκόλιαβος* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούρι.

Ἄπτερος νεοσσός.

γκολιάζω ἐνιαχ. *γκουλιάζον* Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκόλιος*.

Γυμνώνω: *Τὰ γκζάνια εἶναι οὔλα γκουλιασμένα* 'ς τοῦ Σουφλί (γκζάνια = παιδιὰ).

γκολιανάρι τό, ἐνιαχ. *γκουλιανάρ'* Θεσσ. (Κακοπλεύρ.) Μακεδ. (Τριφύλλ.) *γκουλινάρ'* Ἡπ. (Κόνιτσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκολιανός* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρι.

1) Ἄπτερος νεοσσός ἐνθ' ἄν. Συνών. *ἀμάλλιαστος Α1β, ἀμάλλωτος 2, γκόλιαβος Α1β, γκολιαβούδι 1α, γκολιάρει 1α, γκόλιος Α1δ, γκολιοσανάκι, γκολιοσάνι 1β*. 2) Ξηρὰ καυσόξυλα ἄνευ φλοιοῦ Ἡπ. (Κόνιτσ.)

γκολιαναρικάβος ἐπίθ. ἐνιαχ. *γκουλιανάρ'καβους* Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκολιανάρικος* καὶ τῆς σχετλιαστικῆς παραγωγ. καταλ. -αβος.

Ὁ παντελῶς γυμνός ἐνθ' ἄν.

γκολιανάρικος ἐπίθ. ἐνιαχ. *γκουλιανάρ'κους* Θεσσ. (Μεγαλόβρ.) *γκουλιανιάρ'κους* Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. *γκολιανάρι* καὶ τῆς παραγ. καταλ. -ικος.

1) Τελείως γυμνός Μακεδ. (Καστορ.). **2)** Γυμνόλαιμος ὄρνις Θεσσ. (Μεγαλόβρ.) Συνών. βλ. εἰς λ. *γκόλιος Α3*.

γκολιανός ἐπίθ. ἐνιαχ. *γκουλιανός* Θεσσ. (Γερακάρ.) Θράκ. (Κεσάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκόλιος* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιανός.

Γυμνόλαιμος ὄρνις ἐνθ' ἄν. Συνών. βλ. εἰς λ. *γκόλιαβος Α3*.

γκολιάρης ἐπίθ. ἐνιαχ. *γκουλιάρ'ς* Μακεδ. (Ἀλιστρ. Δοξᾶτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκόλιος* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρης.

Τελείως γυμνός Μακεδ. (Δοξᾶτ.) **Β)** Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη τρίχωμα, ἀμάλλιαστος, ἐπὶ παιδίων Μακεδ. (Ἀλιστρ.) κ.ά.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γκολιάρης* καὶ ὡς ἐπών. Μακεδ. (Θεσσαλον.)

γκολιάρει τό, ἐνιαχ. *γκουλιάρ'* Μακεδ. (Νιγρίτ. Πεντάπολ. Πρώτ.) *γουλιάρ'* Μακεδ. (Σταν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκολιάρης*.

Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη πτερὰ, ἄπτερος, ἐπὶ πτηνῶν Μακεδ. (Πρώτ. Σταν.) **Β)** Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη τρίχωμα, ἐπὶ ζώων Μακεδ. (Πρώτ.) **γ)** Τὸ μικρὸν παιδίον, ὡς μὴ ἔχον τρίχωμα Μακεδ. (Νιγρίτ. Πεντάπολ.): *Γκλάντα ὅλα τὰ γκουλιάρια*

καταῆς (γκλάντα = ξάπλα).

γκολιαριὰ ἡ, Ἡπ. (Κεστόρ.) — Χελδρ. - Μηλιαρ., Δημ. ὄνομ. φυτ., 12 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκόλιαρος*.

Τὸ φυτὸν Σαπωναρία ἢ φαρμακευτικὴ (*Saponaria of-*

